

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro právní záležitosti

2013/2119(INI)

5. 12. 2013

NÁVRH ZPRÁVY

o dvacáté deváté výroční zprávě Komise o kontrole uplatňování práva EU
(2011)
(2013/2119(INI))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodajka: Eva Lichtenberger

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	7

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o dvacáté deváté výroční zprávě Komise o kontrole uplatňování práva EU (2011) (2013/2119(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na dvacátou devátou výroční zprávu Komise o kontrole uplatňování práva EU (2011) (COM(2012)0714),
 - s ohledem na zprávu Komise nazvanou Zpráva o hodnocení projektu „EU Pilot“ (COM(2010)0070),
 - s ohledem na zprávu Komise nazvanou Druhá zpráva o hodnocení projektu „EU Pilot“ (COM(2011)0930),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. září 2007 nazvané Evropa přinášející výsledky – uplatňování práva Společenství (KOM(2007)0502),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. března 2002 týkající se vztahů se stěžovateli ve věcech porušení práva Společenství (COM(2002)0141),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. dubna 2012 nazvané Aktualizace sdělení o vztazích se stěžovatelem v případech uplatňování práva Unie (COM(2012)0154),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2011 o dvacáté sedmé výroční zprávě o kontrole uplatňování práva Evropské unie (2009)¹,
 - s ohledem na stanovisko právní služby Evropského parlamentu ze dne 26. listopadu 2013 nazvané Přístup k informacím o postupech, jež předcházejí řízení o nesplnění povinnosti v rámci systému EU Pilot, a výroční zpráva o kontrole uplatňování práva Evropské unie,
 - s ohledem na pracovní dokumenty útvarů Komise připojené k dvacáté deváté výroční zprávě o kontrole uplatňování práva EU (SWD(2012)0399 a SWD(2012)0400),
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanoviska Výboru pro ústavní záležitosti a Petičního výboru (A7-0000/2013),
- A. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva zavedla řadu nových právních základů, které mají usnadnit provádění, uplatňování a prosazování práva EU;
- B. vzhledem k tomu, že článek 41 Listiny základních práv Evropské unie stanoví právo na řádnou správu jako právo každého na to, aby jeho záležitosti byly orgány Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě;
- C. vzhledem k tomu, že podle článku 298 SFEU se při plnění svých úkolů orgány, instituce

¹ Úř. věst. C 051 E, 22.2.2013, s. 66.

a jiné subjekty Unie opírají o otevřenou, efektivní a nezávislou evropskou správu;

- D. vzhledem k tomu, že podle právní služby Evropského parlamentu nemá projekt EU Pilot žádný právní status a podle Rámcové dohody o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí musí Komise Parlamentu poskytnout souhrnné informace o veškerých řízeních o nesplnění povinnosti zasláním formálního dopisu, včetně rozboru jednotlivých případů, a může odmítnout pouze přístup k osobním údajům v rámci projektu EU Pilot;
1. opakuje své přesvědčení, že článek 17 SEU stanoví základní úlohu Komise jako „strážkyně Smluv“; v tomto kontextu konstatuje, že pravomoc a povinnost Komise dohlížet na provádění právních předpisů EU a mimo jiné zahájit řízení proti členskému státu, který nesplnil povinnost vyplývající ze Smluv¹, je základním kamenem právního řádu Unie a je v souladu s koncepcí Unie založené na principech právního státu;
 2. konstatuje, že Komise, jak vyplývá z její výroční zprávy², v posledních letech snížila počet nových řízení o nesplnění povinnosti, když v roce 2009 zahájila 2900 takovýchto řízení, zatímco v roce 2010 jich bylo 2100 a v roce 2011 už jen 1775; dále konstatuje, že výroční zpráva rovněž ukazuje nárůst případů opožděného provedení právních předpisů EU v několika posledních letech (1185 v roce 2011, 855 v roce 2010, 531 v roce 2009); čtyři oblasti politiky, v nichž nejčastěji dochází k nesplnění povinností, jsou tyto: životní prostředí (17 %), vnitřní trh (15 %), doprava (15 %) a daňový systém (12 %);
 3. domnívá se nicméně, že tyto statistiky neodrážejí odpovídajícím způsobem současný nedostatečný soulad s právními předpisy EU, ale představují pouze nejzávažnější porušení právních předpisů nebo stížnosti nejhlasitějších jednotlivců nebo subjektů; konstatuje, že Komise v současné době nedisponuje politikou ani prostředky, které by jí umožnily systematicky vyhledávat a prosazovat všechny případy neprovádění právní předpisů³;
 4. vyzývá Komisi, aby soulad s právními předpisy EU učinila skutečnou politickou prioritou, která musí být prosazována v úzké spolupráci s Parlamentem, který má za povinnost za a) vyžadovat od Komise politickou odpovědnost a za b) jakožto spolutvůrce právních předpisů se ujistit, že je vždy plně informován s cílem neustále zlepšovat svou legislativní činnost;
 5. konstatuje, že řízení o nesplnění povinnosti má dvě fáze: fázi administrativní (šetření) a fázi soudní před Soudním dvorem; konstatuje, že Komise uznává, že „občané, podniky a organizace zúčastěných stran (...) významně přispívají tím, že upozorňují na nedostatky v provádění a/nebo uplatňování práva EU orgány členských států“; dále konstatuje, že „jakmile jsou problémy zjištěny, jsou sledovány na základě dvoustranných jednání mezi Komisí a dotčeným členským státem s cílem napravit je, a to v rámci možností pomocí

¹ Články 258 a 260 SFEU stanoví pravomoc Komise zahájit řízení proti členskému státu. Konkrétně článek 258 stanoví, že Komise *vydá odůvodněné stanovisko*, pokud má za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá ze Smluv.

² Zpráva Komise – Dvacátá devátá výroční zpráva Komise o kontrole uplatňování práva EU (2011) (COM (2012)0714), s. 2-3.

³ Studie zadaná Evropským parlamentem, Tematická sekce C, „Nástroje, které zajišťují provádění a uplatňování práva EU, a vyhodnocení jejich účinnosti“, Brusel 2013, s. 11.

projektu EU Pilot“¹;

6. konstatuje v této souvislosti, že projekt EU Pilot se definuje jako „dvoustranná jednání mezi Komisí a dotčeným členským státem“², která „nemají žádný právní status, ale jsou pouhým pracovním nástrojem v rámci správní autonomie Komise“³ v rámci řízení ve fázi předcházející řízení o nesplnění povinnosti;
7. vyjadřuje politování nad absencí právního statusu a legitimacy projektu EU Pilot a domnívá se, že „legitimitu lze zaručit pouze zajištěním transparentnosti a účasti stěžovatelů a Evropského parlamentu na projektu EU Pilot a zákonnost lze zaručit přijetím právně závazného aktu obsahujícího pravidla, která budou platit jak pro postup předcházející řízení o nesplnění povinnosti, tak pro řízení samotné“⁴; domnívá se, že takovýto právně závazný akt by měl vyjasnit zákonná práva a povinnosti jak jednotlivých stěžovatelů, tak i Komise, a měl by se snažit v co největší míře umožnit účast stěžovatelů v rámci projektu EU Pilot, přičemž by měl minimálně zajistit, aby stěžovatelé byli informováni o průběhu jednotlivých fází řízení;
8. vyjadřuje v této souvislosti politování nad tím, že nebyly podniknuty žádné kroky v návaznosti na předchozí usnesení Parlamentu a zejména na jeho výzvu k přijetí závazných pravidel ve formě nařízení podle článku 298 SFEU, která by upravila různé aspekty řízení o nesplnění povinnosti a řízení ve fázi jemu předcházející, včetně oznámení, závazných časových lhůt, práva na slyšení, povinnosti odůvodnit rozhodnutí a práva každé osoby na přístup ke svému spisu, a to za účelem posílení práv občanů a zaručení transparentnosti;
9. vyzývá proto opětovně Komisi, aby navrhla závazná pravidla ve formě nařízení a vycházela přitom z nového právního základu, tj. článku 298 SFEU, a zajistila tak plné dodržování práva občanů na řádnou správu ve smyslu článku 41 Listiny základních práv;
10. připomíná, že v revidované Rámcové dohodě o vztazích s Parlamentem se Komise zavazuje, že „poskytne Parlamentu souhrnné informace o veškerých řízeních pro porušení povinnosti ze strany členských států zasláním formálního dopisu o otázkách, jichž se takové řízení týká“, a očekává, že toto ustanovení bude v dobré víře uplatňováno v praxi;
11. připomíná proto, že Parlament má nárok na „podrobné informace o specifických aktech nebo opatřeních, vedoucích k problémům při provádění, a o počtu stížností týkajících se specifických aktů nebo opatření“⁵ a že zatímco „Komise může odmítnout Evropskému parlamentu přístup k osobním údajům v rámci databáze projektu EU Pilot“, Parlament „má právo žádat informace v anonymní formě, aby byl plně obeznámen se všemi

¹ Zpráva Komise (COM(2012)0714), s. 7.

² Viz pasáž citovaná v předchozím odstavci.

³ „Přístup k informacím o postupech, jež předcházejí řízení o nesplnění povinnosti v rámci systému EU Pilot, a výroční zpráva o kontrole uplatňování práva Evropské unie“, stanovisko právní služby Evropského parlamentu ze dne 26. listopadu 2013.

⁴ „Nástroje, které zajišťují provádění a uplatňování práva EU, a vyhodnocení jejich účinnosti“, s. 13.

⁵ „Přístup k informacím o postupech, jež předcházejí řízení o nesplnění povinnosti v rámci systému EU Pilot, a výroční zpráva o kontrole uplatňování práva Evropské unie“, s. 4.

příslušnými hledisky provádění a uplatňování právních předpisů EU¹;

12. považuje problematiku spojenou s projektem EU Pilot a obecněji s porušováním právních předpisů EU a přístupem Parlamentu k příslušným informacím vztahujícím se k řízení o nesplnění povinnosti a řízení ve fázi jemu předcházející za základní body pro jednání o příští interinstitucionální dohodě;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Soudnímu dvoru, evropskému veřejnému ochránci práv a parlamentům členských států.

¹ „Přístup k informacím o postupech, jež předcházejí řízení o nesplnění povinnosti v rámci systému EU Pilot, a výroční zpráva o kontrole uplatňování práva Evropské unie,“ s. 4.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Tato zpráva shrnuje názory zpravodajky na několik nedávných sdělení Komise o uplatňování práva EU, zejména na dvacátou devátou výroční zprávu Komise o kontrole uplatňování práva EU za rok 2011.

Zpráva odkazuje zejména na studii zadanou tematickou sekcí C nazvanou „Nástroje, které zajišťují provádění a uplatňování práva EU, a vyhodnocení jejich účinnosti“. Cílem studie je zhodnotit klíčové aspekty provádění právních předpisů EU a účinnost některých nástrojů vytvořených s cílem vypořádat se s nedostatečným souladem s právními předpisy EU systematictěji a důsledněji v rámci všech politik EU.

Zpráva rovněž odkazuje na stanovisko právní služby Evropského parlamentu, která vypracovala analýzu na téma „Přístup k informacím o postupech, jež předcházejí řízení o nesplnění povinnosti v rámci systému EU Pilot, a výroční zpráva o kontrole uplatňování práva Evropské unie“.